

ЕНЕРГИЈА, КЛИМА И ОПШТИНА

Локална самоуправа има вишеструке улоге у процесима производње и потрошње енергије на локалном нивоу. Сасвим је могуће да локална самоуправа у својим различитим лицима има супротстављене интересе по истим питањима. Као произвођач и дистрибутер топлотне енергије она може желети да постигне највећу могућу цену за ту енергију, док у улози потрошача може истовремено желети најнижу цену за ту енергију.

ТРОШАК	ПРОЦЕНАТ ПРОЦЕЊЕНИХ ВРЕДНОСТИ УКУПНИХ БУЏЕТСКИХ ИЗДАТАКА
Јавна расвета	2%
Електрична енергија и грејање у јавним зградама	4-6%
Друге комуналне услуге	1-2%
Превоз ученика	око 2%
Субвенције јавним предузећима везане за енергетику	0-6%

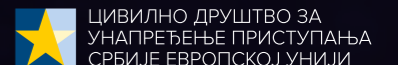

www.resfoundation.org

Ovaj materijal je pripremila RES fondacija u saradnji sa Beogradskom otvorenom školom (BOŠ) a uz podršku Švedske agencije za međunarodni razvoj (SIDA) u okviru programa "Transformator". Mišljenja i stavovi u ovom materijalu su mišljenja i stavovi RES fondacije. BOŠ ili SIDA ni na koji način nisu odgovorni za sadržaj ovog materijala.

ДОБРА КЛИМА ЗА РАЗВОЈ

ЧИСТА ЕНЕРГИЈА ЗА СВЕ ЕВРОПЉАНЕ

Развојне шансе које произилазе из економије чији развој због малог нивоа емисија не угрожава животну средину, детаљно су описане у најновијем законодавном пакету Европске комисије под називом "Чиста енергија за све Европљане". Овај пакет је осмишљен да покаже да је транзиција ка чистој енергији процес кроз који ће се одвијати раст – то је место где се налази "паметни новац". У 2015. чиста енергија је привукла глобалне инвестиције у вредности преко 300 милијарди евра.

Законски предлози који се налазе у пакету "Чиста енергија за све Европљане" односе се на енергетску ефикасност, обновљиве изворе енергије, дизајн тржишта електричне енергије, сигурност снабдевања и правила управљања у Енергетској унији. Велики потенцијал за иновације и локални развој свакако лежи у енергетском сектору.

ДОБРА КЛИМА ЗА РАЗВОЈ У СРБИЈИ

Србија се тренутно налази у идеалној ситуацији да се прикључи светским трендовима и да дефинише нови правац и модел развоја. Србија је коначно добила прилику да припреми најважнији стратешки документ у области климатске политике - Националну стратегију за борбу против климатских промена и њоме отвори нова развојна врата. Климатском стратегијом можемо дефинисати промену коју као друштво желимо да остваримо на свим нивоима и у свим повезаним областима јавних политика. Србија, у процесу израде Климатске стратегије има шансу да донесе нову амбициозну и иновативну развојну политику која би унела многе новине у постојећи модел привредног развоја заснован на наслеђеним и неодрживим концептима који не обећавају успешну транзицију ка конкурентној националној економији чији развој прати низак ниво емисија гасова са ефектом стаклене баште.

Нема сумње да је прикупљање и уважавање идеја, ставова и решења свих заинтересованих страна у процесу израде овако комплексног реформског и стратешког документа пресудно за његов квалитет, легитимитет и успех. Процес консултација у ком се на директан и интерактиван начин прикупљају улазни подаци од заинтересованих страна за Климатску стратегију добар је корак у правцу креирања јавне политике засноване на доказима.

Управљање питањима од значаја за производњу и потрошњу енергије на локалном нивоу је по правили управљање на више нивоа власти. Оваква врста управљања има многе специфичности које је важно разумети како би се успешно спроводио енергетски менаџмент на локалном нивоу.

КАКО МОЖЕ БОЉЕ?

Општина Врбас је вероватно најпознатији пример успостављања система енергетског менаџмента у Србији. На овом примеру све локалне самоуправе у Србији могу много да науче и да покушају да неке од активности које су спроведене у Врбасу прилагоде својим срединама и сами или уз сарадњу са другим локалним самоуправама, СКГО и самом **Канцеларијом за енергетски менаџмент општине Врбас** успоставе оквир који ће допринети смањењу трошкова везаних за потрошњу и производњу енергије на локалном нивоу.

Визија групе стручних људи је нашла свој политички израз у кровним и секторским стратегијама локалне самоуправе праћених одговарајућим акционим плановима донетим уз значајно учешће јавности и уз консензус политичких актера у локалној самоуправи.

2010

РАЗВОЈНА СТРАТЕГИЈА

Уводи циљеве и активностивезане за енергију
Обавезујући документнезависан од састава локлне власти

СТРАТЕГИЈА ЕНЕРГЕТИКЕ

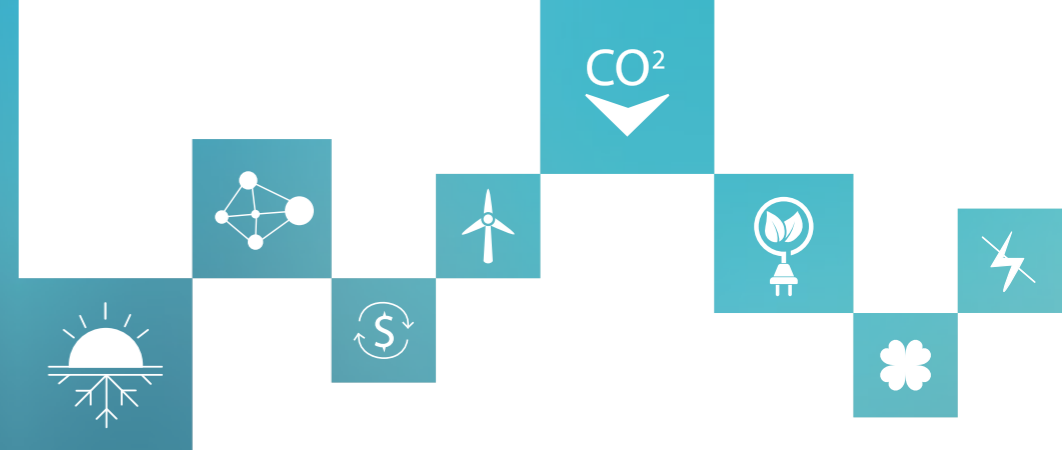
Секторски документ заснован на моделу који прописује Повеља градоначелника
Партиципативни приступ планирању
Једногласно усвојен у локалном парламенту

2012

ГОДИШЊИ АКЦИОНИ ПЛАНОВИ

Операционализација
Засновани на мониторингу и евалуацији

Графикон: Хијерархија стратешких докумената који покривају енергетику у општини Врбас

Канцеларија за енергетски менаџмент је осмислила три јако значајне политичке алатке за унапређење енергетске ефикасности а надлежна тела су их одобрила:

1. Препорука за увођење критеријума енергетске ефикасности у поступцима јавне набавке <http://www.eevrbas.org/dokumenti-kem>
2. Препорука за кориснике система енергетског менаџмента <http://www.eevrbas.org/dokumenti-kem>
3. Одлука о унапређењу енергетске ефикасности <http://www.eevrbas.org/dokumenti-kem>

Одлуком о унапређењу енергетске ефикасности **Канцеларија за енергетски менаџмент** је овлашћена да обезбеди да су питања енергетске ефикасности на одговарајући начин решена приликом припреме капиталних пројеката, чиме се спречава настанак будућих непотребних трошкова везаних за производњи и потрошњу енергије и енергената.

Канцеларија за енергетски менаџмент општине Врбас користи низ практичних алата за спровођење енергетског менаџмента:

- Мрежно заснован информациони систем за енергетски менаџмент
- Енергетске прегледе јавних зграда
- Израда енергетских пасоша за јавне зграде
- Успостаљање ISO 50001 стандарда

www.resfoundation.org